

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoPr/2/2024
Identifikačné číslo spisu:	8720202630
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8720202630.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu O. Y., narodeného X. W. XXXX, Z. Ľ., XX. D. XXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Gáborom Szárazom, Stará Ľubovňa, Garbiarska 20, proti žalovanému Správcovská a konzultačná, k.s., Košice, Garbiarska 5, IČO: 53 089 570, správca majetku úpadcu NAŠE FINANČNÉ DRUŽSTVO v konkurze, Stará Ľubovňa, Popradská 17/670, IČO: 36 477 494, zastúpenému Advokátska kancelária PALČÍK & PARTNERS s.r.o. Košice, Žriedlová 3, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Cpr/14/2020 o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. septembra 2023 sp. zn. 2CoPr/2/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 26. septembra 2023 sp. zn. 2CoPr/2/2022 z r u š u j e a v e c m u vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“) rozsudkom z 9. marca 2022 č. k. 11Cpr/14/2020 - 254 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalovaným žalobcovi listom z 08. 07. 2020 je neplatné. Žalobcovi priznal súd voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že na základe pracovnej zmluvy z 30. 12. 2016 žalobca vykonával funkciu riaditeľa. List o okamžitom skončení pracovného pomeru mu nebol doručený, neboli preukázané dôvody skončenia pracovného pomeru a v konečnom dôsledku list o skončení pracovného pomeru bol podpísaný osobami, ktoré neboli oprávnené na daný právny úkon, pretože neboli štatutárnymi zástupcami žalovaného v čase dania okamžitého skončenia pracovného pomeru, čo vyplývalo z rozhodnutia. Otázku platnosti uzavretia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného a jeho trvanie do dňa vyhotovenia listu o skončení pracovného pomeru žalovaným súd skúmal ako otázku prejudiciálnu. Z výpisu z obchodného registra vyplynulo, že žalobca bol vedený ako štatutárny orgán, predseda predstavenstva spoločnosti aj v období od 29. 11. 2004 do 21. 06. 2017 a ako člen predstavenstva bol vedený aj Ing. Peter Zágora v období od 28. 05. 2015 do 21. 06. 2017. Obchodný register je verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje týkajúce sa podnikateľov, prípadne iných osôb, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Tento zápis v obchodnom registri nebol zmenený, spochybnený v inom súdnom konaní, a preto súd z neho vychádzal. Žalobca so žalovaným

07. 04. 2016 uzavrel zmluvu o výkone funkcie predsedu predstavenstva s odkazom na § 66 ods. 3, § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka. Z čl. IV bod 1 zmluvy bolo zrejmé, že predseda predstavenstva vykonáva funkciu riaditeľa, ktorá bola bližšie špecifikovaná vo vnútornom predpise Organizačný poriadok a pracovnej zmluve. Následne pracovnú zmluvu strany uzavreli 30. 12. 2016. Bolo nepochybné, že funkciu predsedu predstavenstva a funkciu riaditeľa žalovaný zveril jednej osobe, žalobcovi, čo však neznamenal, že sa jednalo o funkcie čo do obsahu totožné. Skutočnosť, že fyzická osoba bola zvolená za člena predstavenstva a predsedu predstavenstva spoločnosti sama o sebe nebránila tomu, aby uzavrela s touto spoločnosťou zmluvu podľa pracovnoprávných predpisov na funkciu riaditeľa. Takáto zmluva však nesmie viesť k vzniku pracovného pomeru, ktorého náplňou by bol výkon funkcie štatutárneho orgánu spoločnosti s ručením obmedzeným (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo/92/97). Náplň práce predsedu predstavenstva a súčasne zamestnanca spoločnosti sa nesmú zamieňať a navzájom si konkurovať. Žalobca od roku 2017 vykonával činnosti, ktoré nezodpovedali iba výkonu funkcie predsedu predstavenstva. Praktický výkon práce žalobcu presahoval dané funkčné povinnosti. Ako riaditeľ pracoval so zamestnancami, prijímal ich do pracovného pomeru, kontroloval ich, zadával im úlohy, riešil dovolenky a pri výkone funkcie predsedu predstavenstva pracoval s iným tímom ľudí, a to členmi predstavenstva, ktorí neboli zamestnancami, no rovnako svoje funkcie vykonávali na základe zmlúv o výkone funkcie. Žalovaný viedol žalobcu ako zamestnanca spoločnosti, uhrádzal za neho poistné, a to až do 12. 06. 2020. Prácu podľa pracovnej zmluvy žalobca začal vykonávať a neprerušene ju vykonával až do roku 2020, a to aj po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu z 28. 01. 2020 o nariadení neodkladného rozhodnutia, ktorým mu bola uložená povinnosť zdržať sa konania a úkonov ako predseda predstavenstva a člen predstavenstva. Bola teda zrejماً rozdielnosť funkcií predsedu predstavenstva a riaditeľa. S výkonom funkcie riaditeľa ako vedúceho pracovníka stanovy prijaté členskou schôdzou počítali v rozsahu schváleného organizačného poriadku, na ktorý sa odvolávala tak pracovná zmluva, stanovy, ako aj zmluva o výkone funkcie predsedu predstavenstva. Ak štatutárny orgán žalovaného ako oprávnená osoba uzavrela pracovný pomer so žalobcom v rozsahu rámca odsúhlaseného členskou schôdzou v prijatých stanovách s platným organizačným poriadkom, pracovný pomer bol uzavretý platne. Samotná členská schôdza pracovný pomer s pracovníkom neuzatvára.

1.2. Súd prvej inštancie uviedol, že pre platné skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce musí organizácia splniť tak formálne, ako aj materiálne podmienky stanovené zákonom. Medzi formálne podmienky patrí vyhotovenie okamžitého skončenia v písomnej forme a jeho doručenie zamestnancovi do vlastných rúk. Súd sa preto zaoberal otázkou, či doručenie písomnosti nebolo zmarené konaním alebo opomenutím žalobcu, prípadne zamestnanec prijatie písomnosti odmietol. Z mailovej komunikácie predloženej žalovaným o doručovaní zásielky pod. č. XXXXXXXXXX spoločnosťou Customer service O. Y. nebolo vôbec zrejmé, aká zásielka mu bola doručovaná a rovnako nebolo zrejmé, v akom konaní spočívalo odmietnutie zásielky príjemcom a kedy. Ak žalovaný predložil ďalšie písomnosti o doručovaní zásielky pod iným číslom XXXXXXXXXX, táto bola doručovaná až v mesiaci august a adresátovi bola úspešne doručená. Rovnako nebolo zrejmé, o akú písomnosť išlo. V danom prípade bola zásielka žalobcovi doručovaná na adresu XX. D. XXX/X, Z. L.. Odhliadnuc od tvrdenia žalobcu, že v čase doručovania od 14. 07 do 17. 07. 2020 sa zdržiaval v zahraničí, čo v konaní nepreukázal, ak sa aj žalobca fakticky zdržiaval v čase doručovania kuriérom na inej adrese /napr. v obci S. U./ a túto skutočnosť zamestnávateľovi neoznámil, pričom ako adresu trvalého pobytu mal stále vedenú adresu XX. D. XXX/X, Z. L., nebolo možné konštatovať, že doručenie písomnosti kuriérom bolo zmarené konaním alebo opomenutím zamestnanca, ak ho kuriér na danej adrese trvalého bydliska nezastihol. Pri doručovaní písomnosti poštovým podnikom na poslednú adresu, ktorá bola zamestnávateľovi známa, by bola naplnená fikcia doručenia v súlade s § 38 ods. 4 Zákonníka práce, aj keď by zamestnanec nebol na danej adrese zastihnutý, resp. zásielku si neprevzal v odbernej lehote. Zákonník práce fikciu doručenia s doručovaním zásielky kuriérskou službou neupravuje. Žalovaný sám nevysvetlil, z akého dôvodu bol žalobca odhlásený zo zdravotnej a sociálnej poisťovne dňom 21. 07. 2020 z dôvodu ukončenia pracovného pomeru, keď pracovný pomer v danom prípade mal skončiť dňom doručenia zrušovacieho prejavu zamestnancovi. Sám ani nešpecifikoval, kedy mal byť žalobcovi zrušovací prejav doručený, resp. kedy mal odmietnuť prevzatie písomnosti. Z uvedeného dôvodu bolo preto okamžité skončenie pracovného pomeru neplatným pre nesplnenie zákonnej podmienky doručenia okamžitého skončenia do vlastných rúk zamestnanca. Žalobca spochybnil tiež naplnenie materiálnych

podmienok pre ukončenie pracovného pomeru, a to porušenia pracovných povinností vykazovaním absencie v mesiaci jún a júl 2020. Tvrdil, že v danom čase zamestnanci spoločnosti mali nariadenú prácu home office a v takomto režime prácu vykonával aj sám. Toto jeho skutkové tvrdenie nebolo žalovaným vyvrátené.

Na žalovanom bolo v súdnom konaní dôkazné bremeno preukázať porušenie pracovnej disciplíny závažným spôsobom. Žalovaný poprel, že by žalobcovi platne vznikol pracovný pomer vo funkcii riaditeľ a rovnako poprel, že bol platne zvolený do funkcie člena a predsedu predstavenstva. Zároveň predložil rozhodnutie súdu o tom, že žalobcovi bola uložená povinnosť v rozhodnej dobe zdržať sa konania a úkonov v danej funkcii. Nebolo preto vôbec zrejmé, z akého dôvodu sa mal dostaviť na pracovisko, na aké miesto výkonu práce a akú prácu mal vôbec vykonávať. Ak sa žalovaný v liste o okamžitom skončení pracovného pomeru odvolával na pracovnú zmluvu a prácu podľa pracovnej zmluvy, bol daný dôvod porušenia pracovnej disciplíny v kontexte s procesnou obranou žalovaného v súdnom konaní spochybnený samotným žalovaným a nepreukázaný. Skončenie pracovného pomeru aj z uvedeného dôvodu bolo preto neplatné.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2023 sp. zn. 2CoPr/2/2022 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. K námietke žalovaného (odvolateľa) ohľadom nesprávne zisteného skutkového stavu, odvolací súd uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Žaloba smerovala voči neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru z 08. 07. 2020. Vymedzením predmetu konania pritom žalobca vymedzil rozsah prieskumnej činnosti súdu, obmedzujúcu sa na posúdenie všetkých relevantných okolností, ktoré majú priamy vplyv na výsledok konania. Mysliac na to, aj odvolací súd pri prieskume vecnej správnosti napadnutého rozsudku upriamil svoju pozornosť len na skutočnosti, riešiacie spornosť v predmetnom prípade, nie aj na širšie súvislosti chodu a organizácie žalovaného, ktoré nebol oprávnený skúmať a meritórne ich v tomto konaní posudzovať. V odvolacom konaní bolo totižto predložených množstvo listinných dôkazov, týkajúcich sa chodu a organizácie družstva v období nasledujúcom po okamžitom skončení pracovného pomeru, ktoré boli bez vplyvu na predmet súdneho konania.

2.2. Odvolací súd však upriamil pozornosť na námietku žalobcu o podaní odvolania neoprávnenou osobou. Zo spisu vyplynulo že žalovaný 3. 5. 2022 splnomocnil na zastupovanie v konaní advokátsku kanceláriu AK Peter Cabák, s.r.o, so sídlom v Košiciach, pritom v mene žalovaného konali O. S. ako predseda predstavenstva a L.. E. G., člen predstavenstva. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 5Cb/5/2020 z 5. mája 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob/38/2021 zo 17. februára 2022 bolo pritom určené, že uznesenia prijaté na náhradnej členskej schôdzi žalovaného, konanej 21. 12. 2019 sú neplatné, vrátane uznesenia o zvolení O. S. a L.. E. G. za predsedu a člena predstavenstva. V nadväznosti na to žalobca odvolal AK Peter Čabák, s.r.o, so sídlom v Košiciach plnomocenstvo, majúci zároveň za to, že plnomocenstvo nebolo nikdy ani platne udelené. Odvolací súd pre účely posúdenia § 359 CSP zistil, že podľa výpisu z Obchodného registra bol O. S. predseda predstavenstva a L.. E. G. členom predstavenstva s účinnosťou od 17. 12. 2021. Z toho vyplývalo, že uvedené osoby boli opätovne zvolené do svojich funkcií uznesením členskej schôdze žalovaného zo dňa 17. 12. 2021, pritom v konaní nebola preukázaná neplatnosť tohoto uznesenia, vyslovená meritórnym rozhodnutím súdu. Vychádzajúc preto zo správnosti zápisu v Obchodnom registri, žalovaný platne udelil plnomocenstvo AK Peter Cabák, s.r.o, so sídlom v Košiciach 03. 05. 2022, pritom žalobca nebol oprávnený konať v mene žalovaného pri následnom odvolaní plnomocenstva. Odvolanie teda bolo podané oprávnenou osobou.

2.3. Vo vzťahu k meritu veci žalovaný v priebehu konania argumentoval nedôvodnosťou žaloby, a to s ohľadom na to, že pracovná zmluva z 30. 12. 2016 nebola uzavretá platne, keďže žalobca ani ďalšia osoba konajúca v mene žalovaného, neboli vo svojich funkciách riadne zvolení. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Z vykonaného dokazovania ani ďalšieho obsahu preskúvaného spisu nebolo zrejmé, že by súd platnosť výkonu funkcie predsedu a členov predstavenstva meritórne posudzoval ku dňu uzavretia pracovnej zmluvy. Z výpisu z obchodného registra pritom vyplývalo, že žalobca bol vedený ako štatutárny orgán-predseda predstavenstva spoločnosti aj v období od 29. 11. 2004 do 21. 06. 2017 a ako člen predstavenstva bol

vedený aj L.. A. R. v období od 28. 05. 2015 do 21. 06. 2017. Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cob/3/2020 o nariadení neodkladného opatrenia bolo síce žalobcovi uložené zdržať sa akéhokoľvek konania ako predseda a člen predstavenstva žalovaného, súčasne však navrhovateľom bola uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej o určenie, že žalovaný (v tomto konaní žalobca, pozn. odvolacieho súdu) nie je predsedom a členom predstavenstva. Z uvedeného vyplýva, že až meritorne rozhodnutie by bolo spôsobilé vyvrátiť materiálnu publicitu zápisu v Obchodnom registri, konanie vo veci samej však bolo zastavené. Zastavením konania došlo zároveň k zrušeniu rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Za daného stavu preto odvolací súd považoval pracovnú zmluvu z 30. 12. 2016 za uzavretú platne.

2.4. Odvolací súd uviedol, že v preskúmvanej veci nebolo sporné, že písomnosť, ktorá obsahuje okamžité skončenie pracovného pomeru, spadá pod dikciu ustanovenia § 38 ods. 1 Zákonníka práce. Pri doručovaní písomnosti žalovaný zvolil jej doručenie prostredníctvom poštového podniku, pritom ustanovenie § 38 ods. 2 Zákonníka práce vyžaduje písomnosť doručovať ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou do vlastných rúk. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že relevancia písomnosti, týkajúcej sa zániku pracovného pomeru, je podmienená ich významnými právnymi dôsledkami v živote zamestnanca. Zákonodarca si bol zrejme tejto skutočnosti vedomý, preto pre ich platnosť stanovil prísne hmotnoprávne a formálne predpoklady. Osobitným predpokladom platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru je jeho riadne doručenie zamestnancovi. Dôkazné bremeno v tomto prípade nesie zamestnávateľ, teda žalovaný, ktorý na preukázanie tvrdenej skutočnosti predložil súdu objednávku Advokátskej kancelárie AK Záhorská s.r.o., ktorú splnomocnil na doručovanie písomnosti žalobcovi (č. l. 235 spisu). Podľa objednávky č. XXXXXXXXXX zo 14. 08. 2020 mala byť žalobcovi doručená poštová zásielka s bližšie neidentifikovaným obsahom, resp. predmetom písomnosti. Riadne doručenie zásielky preukazoval žalovaný prehľadom sledovania zásielky (č. l. 236 spisu), z ktorého vyplýva, že zásielka mala byť 17. 08. 2020 úspešne doručená žalobcovi. Na druhej strane, žalovaný obsahom mailovej komunikácie Advokátskej kancelárie AK Záhorská s.r.o. so zákazníckym servisom spoločnosti TNT Expres zo 06. 08. 2020 mienil preukázať, že zásielka č. XXXXXXXXXX, adresovaná žalobcovi, bola príjemcom odmietnutá a vrátená späť odosielateľovi (č. l. 135 spisu).

2.5. Po oboznámení sa s predloženými dôkazmi odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne hodnotil vykonané dôkazy, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam. Žalovaný celkom zrejme nepreukázal, že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo účinne doručené žalobcovi. Ním predložené listinné dôkazy sú vo vzájomnom vecnom aj časovom rozpore. In concreto, kým prehľad o sledovaní zásielky vypovedá o skutočnosti, že zásielka bola úspešne doručená žalobcovi 17. 08. 2020, mailová komunikácia zo 06. 08. 2020 vypovedá o odmietnutí zásielky. Oba spôsoby doručenia sú nepochybne simultánne vylúčené, pričom žalovaný nastolenú relevantnú pochybnosť ďalšími dôkazmi nevyvrátil. V ostatnom rozsahu nemožno prehliadať, že potvrdenie kuriérskej spoločnosti TNT Expres o odmietnutí zásielky je datované 06. 08. 2020, pritom podľa ďalších predložených listinných dôkazov je samotná objednávka na doručovanie datovaná 14. 08. 2020, pritom daná časová následnosť je vylúčená. Nad rámec toho, podľa § 38 ods. 2 Zákonníka práce je žalovaný povinný doručovať písomnosť o okamžitom skončení pracovného pomeru ako doporučenú zásielku s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Ani jeden z predložených listinných dôkazov, týkajúcich sa doručovania, neuvádzal údaje, ktoré sú inak obsiahnuté v doručenke, a teda najmä predmet doručovanej písomnosti a poznámku „do vlastných rúk“. Riadne doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru do vlastných rúk zamestnancovi je formálnym predpokladom jeho platnosti. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by okamžité skončenie pracovného pomeru z 8. 7. 2020 bolo v súlade s relevantnými ustanoveniami § 38 ods. 1, 2, 4, § 70 Zákonníka práce riadne doručené žalobcovi, čo vo svojich dôsledkoch viedlo k záveru o neplatnosti skončenia pracovného pomeru, bez potreby vykonania ďalšieho dokazovania.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný dovolanie, a navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Ako prvý dovolací dôvod uviedol žalovaný dôvod zmätočnosti napádaného rozhodnutia v zmysle § 420 písm. c) CSP, keďže napádané rozhodnutie bolo vydané po vyhlásení konkurzu, pričom nebol dodržaný postup podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“), keďže nesporne ide o spor o skončenie pracovného pomeru, pričom žalobca sa označuje za zamestnanca (už) úpadcu. Vzhľadom na vyššie

uvedené mal odvolací súd pokračovať so správcom majetku úpadcu, ktorý koná vo všetkých veciach. Akékoľvek rozhodnutia o platnosti resp. neplatnosti skončenia pracovného pomeru majú vplyv aj na majetok podliehajúci konkurzu a to s poukazom na nároky spojené s neplatným skončením pracovného pomeru, ktoré sa následne osobitným postupom uplatňujú (prihlasujú) v konkurznom konaní. Tieto nároky následne posudzuje správca, pričom nároky veriteľov ovplyvňujú aj majetok podliehajúci konkurzu (prihlášky pohľadávok, pohľadávky proti podstate) v prípade rozvrhu výťažku.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal odvolací súd pred vydaním napádaného rozhodnutia minimálne prerušiť odvolacie konanie vedené pod. sp. zn.: 2CoPr/2/2022 a následne vyzvať žalovaného na pokračovanie v konaní a/alebo mal so správcom priamo konať.

Ako druhý dovolací dôvod uviedol žalovaný dôvod zmätočnosti napádaného rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f) CSP. V konaní na odvolacom súde súd nesprávnym procesným postupom porušil právo žalobcu na spravodlivý proces tým, že napádané rozhodnutie nespĺňa ústavný princíp predvídateľnosti a riadneho odôvodnenia. Uviedol, že : „vyhlásením konkurzu prechádza na správcu oprávnenie konať za úpadcu v pracovnoprávných vzťahoch vo vzťahu k zamestnancom úpadcu. Oprávnenie podľa prvej vety má správca aj vtedy, ak koná za úpadcu v pracovnoprávných vzťahoch vo vzťahu k zamestnancom úpadcu podľa osobitného predpisu.“

V napádanom rozhodnutí sa súd absolútne nevysporiadal s otázkou vyhlásenia konkurzu (ako aj s otázkou prerušenia konania podľa vyššie uvedeného § 47 ZKR) ani s otázkou, že do práv a povinností zamestnávateľa vstupuje správca.

Takýto postup súdu nie je ničím odôvodnený, je prekvapivý a právne neudržateľný.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to že ustanovený správca konkurznej podstaty mal vedomosť o odvolacom konaní, pričom túto skutočnosť neoznámil súdu, a takéto konanie je v rozpore s povinnosťami správcu a nemôže mať nepriaznivý dopad na žalobcu, ktorý je v tomto spore slabšou stranou, súčasne namietal záver o tom, že sa jedná o majetkový spor, a preto malo byť konanie prerušené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné, a preto je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak po a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v

dovolání náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľ v prvom rade vyvodzoval prípustnosť dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. c) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

10. Procesná spôsobilosť patrí každému v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Právnické osoby a štát ju majú bez obmedzenia, preto vo vzťahu k týmto subjektom nemôže vzniknúť jej nedostatok. Žalovaný ako úpadca nestratil svoju procesnú spôsobilosť v tomto rozsahu.

11. Dovolateľ ďalej vyvodzoval prípustnosť dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, tvrdiac, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že v odôvodnení rozsudku odvolací súd vôbec nereagoval na skutočnosť, že bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz a to 14. septembra 2022, t. j. v priebehu odvolacieho konania, o čom mal odvolací súd vedieť, konať so správcom, resp. tohto vyzvať na ďalšie konanie.

11.1. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *García Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

11.2. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11.3. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

12. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd, hoci možno uviesť, že i strany sporu (obe zastúpené právnyimi zástupcami) nepostupovali prinajlepšom eticky, keď o skutočnosti vyhlásenia konkurzu na žalovaného po rozhodnutí súdu prvej inštancie, odvolací súd neinformovali, mal z vlastnej úradnej povinnosti si preveriť údaje o žalovanom z dostupných registrov, a na uvedenú skutočnosť reagovať. Mal odôvodniť svoj postup, keď konal len s úpadcom, vzhľadom na skutočnosť, že si žalobca neuplatnil náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru a teda neprišlo by de

facto v tomto konaní k zmenšeniu majetkovej podstaty úpadcu, a tiež ak by dospel k opačnému výkladu, mal konanie prerušiť a vyzvať správcu úpadcu (žalovaného). Ak odvolací súd takto nepostupoval a svoje konanie neodôvodil v tomto smere ničím, hoci mal, zaťažil svoje konanie vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že došlo k porušeniu procesných práv dovolateľa v zmysle § 420 písm. f) CSP zo strany odvolacieho súdu a preto je dovolanie procesne prípustné a dôvodné.

14. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 450 CSP.

15. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté odvolacím súdom v novom rozhodnutí vo veci samej v súlade s ustanovením § 453 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.